

สรุปข่าวด้านการเกษตรที่สำคัญของญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ 12 - 18 มิถุนายน 2564

กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น ประกาศรายชื่อพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนที่จำกัดการนำออกนอกประเทศครั้งที่ 2 จำนวน 238 พันธุ์ (13 มิถุนายน 2564)

กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) ประกาศรายชื่อพันธุ์พืชที่จำกัดการนำออกไปยังต่างประเทศภายใต้กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชและเมล็ดพันธุ์ฉบับแก้ไข ซึ่งเป็นการประกาศครั้งที่ 2 จำนวน 238 สายพันธุ์ เช่น ข้าวพันธุ์ Aichi no Kaori และสตรอเบอร์รี่พันธุ์ Yumenoka ของจังหวัด Aichi โดยการประกาศครั้งนี้ครอบคลุมพันธุ์พืชที่ยื่นขอขึ้นทะเบียนโดยบริษัทเอกชนและบุคคลธรรมดา ทั้งนี้ หากรวมประกาศครั้งที่ 1 มีรายชื่อพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนที่จำกัดการนำออกไปยังต่างประเทศแล้ว 2,216 สายพันธุ์

รายชื่อพันธุ์พืชที่ประกาศในครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นพันธุ์ที่พัฒนาโดยหน่วยงานของกรุงโตเกียว จังหวัด Aichi และบริษัทเมล็ดพันธุ์เอกชน เช่น ข้าวสาเล่สำหรับผลิตเส้นอุด้งพันธุ์ Kinuakari ของจังหวัด Aichi กวีพันธุ์ Tokyo Gold ของกรุงโตเกียว และมันเทศพันธุ์ Halloween Sweet ของบริษัท Miyoshi Agritech (จังหวัด Yamanashi)

ภายใต้กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชและเมล็ดพันธุ์ฉบับแก้ไขซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 เมษายนที่ผ่านมา ในการยื่นขอขึ้นทะเบียน ผู้พัฒนาพันธุ์สามารถจำกัดพื้นที่เพาะปลูก เช่น เฉพาะในประเทศ เฉพาะบางพื้นที่ ฯลฯ ขณะเดียวกัน พันธุ์พืชที่ขึ้นทะเบียนแล้วหรืออยู่ระหว่างขั้นตอนการขอขึ้นทะเบียนก็สามารถเพิ่มเงื่อนไขดังกล่าวได้จนถึงปลายเดือนกันยายน 2564

กรณีฝ่าฝืนนำพันธุ์พืชดังกล่าวออกนอกประเทศโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้พัฒนาพันธุ์ ผู้ฝ่าฝืนจะได้รับโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือปรับไม่เกิน 10 ล้านเยนสำหรับบุคคลธรรมดา และไม่เกิน 300 ล้านเยนสำหรับนิติบุคคล นอกจากนี้ยังสามารถสั่งอายัดและฟ้องเรียกค่าเสียหายได้ อย่างไรก็ตาม ข้อบังคับดังกล่าวบังคับใช้เฉพาะพันธุ์ขึ้นทะเบียนเท่านั้น ในส่วนของพันธุ์ทั่วไปไม่อยู่ในเงื่อนไขดังกล่าว ทั้งนี้ ตั้งแต่เดือนเมษายนที่ผ่านมา MAFF เรียกร้องให้ผู้ยื่นขอจดทะเบียนพันธุ์กำหนดเงื่อนไขการใช้ประโยชน์ให้เป็นเพียงการใช้ในประเทศเท่านั้น

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

COVID-19 ส่งผลให้อัตราการพึ่งพาตนเองด้านเนื้อสัตว์ของญี่ปุ่นในปี 2563 ขยายตัวทุกรายการ (13 มิถุนายน 2564)

จากการคำนวณอัตราการพึ่งพาตนเองด้านเนื้อสัตว์โดยใช้ข้อมูลปริมาณการผลิตและการนำเข้าเผยแพร่โดย Agriculture & Livestock Industries Corporation (ALIC) พบว่า อัตราการพึ่งพาตนเองด้านเนื้อสัตว์ทุกรายการในปี 2563 ปรับตัวเพิ่มขึ้นในรอบ 8 ปี โดยอัตราการพึ่งพาตนเองด้านเนื้อสัตว์ในภาพรวม (เนื้อโค เนื้อสุกร และเนื้อไก่) คิดเป็นร้อยละ 59 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.7 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

อัตราการพึ่งพาตนเองด้านเนื้อโคคิดเป็นร้อยละ 36.2 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.6 เนื่องจากประเทศออสเตรเลียซึ่งเป็นแหล่งนำเข้าหลักลดปริมาณการผลิตส่งผลให้ปริมาณนำเข้าลดลงร้อยละ 5 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ประกอบกับนโยบายคลัสเตอร์การผลิตปศุสัตว์ของรัฐบาลและการเพิ่มปริมาณการผลิตเพื่อรองรับการแข่งขัน

กีฬาโอลิมปิกและพาราลิมปิก ส่งผลให้ปริมาณการผลิตในประเทศมีจำนวน 335,559 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.8 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ในด้านการจำหน่าย ผู้ประกอบการซูเปอร์มาร์เก็ตให้ข้อมูลว่า ถึงแม้ว่าเนื้อโคนำเข้า จะได้รับความนิยมในการนำมาจำหน่ายในซูเปอร์มาร์เก็ต แต่การประกอบอาหารรับประทานที่บ้านในช่วง COVID-19 ส่งผลให้การจำหน่ายเนื้อโคที่ผลิตในประเทศขยายตัว

ในส่วนของเนื้อสุกรซึ่งอัตราการพึ่งพาตนเองลดลงต่ำสุดในปี 2562 ในปี 2563 มีอัตราการพึ่งพาตนเอง คิดเป็นร้อยละ 50.9 เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.3 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า และเป็นการปรับตัวเพิ่มขึ้นสูงกว่าร้อยละ 50 ในรอบ 4 ปี เนื่องจากในปี 2563 ญี่ปุ่นนำเข้าเนื้อสุกรประมาณ 880,000 ตัน ลดลงร้อยละ 7.3 ขณะที่ ปริมาณ การผลิตในประเทศมีจำนวน 916,655 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า การบริโภคในครัวเรือน ส่งผลให้ยอดจำหน่ายเนื้อสุกรที่ผลิตในประเทศขยายตัว ประกอบกับในปี 2563 ราคาเนื้อสุกรที่ผลิตในประเทศ อยู่ในเกณฑ์สูง

ด้านเนื้อไก่ ในปี 2563 มีปริมาณการผลิตในประเทศ 1,663,186 ตัน เพิ่มขึ้นสูงสุดเป็นประวัติการณ์ ส่งผลให้อัตราการพึ่งพาตนเองคิดเป็นร้อยละ 75.1 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.8 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

รัฐมนตรีช่วยเกษตรฯ ญี่ปุ่น นำเสนอยุทธศาสตร์ระบบอาหารสีเขียวในการประชุมสมัชชาของ FAO
(16 มิถุนายน 2564)

องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) จัดการประชุมสมัชชาภายใต้หัวข้อ “การปฏิรูป ภาคเกษตรและระบบการผลิตอาหาร” ระหว่างวันที่ 14 – 18 มิถุนายน 2564 ทางระบบออนไลน์ โดย Mr. Yasuhiro HANASHI รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) เข้าร่วมและได้ร่วมรายงาน เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ระบบอาหารสีเขียวซึ่งจัดทำขึ้นเมื่อเดือนพฤษภาคมที่ผ่านมา นอกจากนี้ ยังแถลงจะร่วมมือ กับประเทศในภูมิภาคเอเชียในการมุ่งเน้นการทำการเกษตรแบบลดภาระต่อสิ่งแวดล้อม

Mr. HANASHI ระบุเน้นย้ำในการรายงานว่าการปรับระบบการผลิตอาหารซึ่งครอบคลุมตั้งแต่ การผลิตจนถึงการบริโภคให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จำเป็นจะต้องมีการดำเนินการในทุกขั้นตอนตั้งแต่การผลิต การแปรรูป และการกระจายสินค้าและจำหน่าย โดย MAFF ได้กำหนดเป็นยุทธศาสตร์ วางเป้าหมายลด การปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ให้เหลือศูนย์ภายในปี 2593 ควบคู่ไปกับการขยายพื้นที่ทำการเกษตรอินทรีย์ และการลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรร้อยละ 50

ประเทศในภูมิภาคเอเชียซึ่งรวมถึงญี่ปุ่นมีอัตราการปล่อยก๊าซเรือนกระจกคิดเป็นร้อยละ 40 ของ ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของทั้งโลกและมีสภาพภูมิอากาศที่ร้อนขึ้น ดังนั้น ญี่ปุ่นต้องการผลักดันให้ การวิจัยและดำเนินการร่วมกับประเทศในภูมิภาคอาเซียนเป็นโมเดลสำหรับภูมิภาค Asian Monsoon

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

ในเดือนพฤษภาคม 2564 ญี่ปุ่นส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารขยายตัวประมาณร้อยละ 30 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา (17 มิถุนายน 2564)

จากสถิติการค้าระหว่างประเทศเผยแพร่โดยกระทรวงการคลังญี่ปุ่นเมื่อวันที่ 16 มิถุนายนที่ผ่านมาพบว่าในเดือนพฤษภาคม 2564 ญี่ปุ่นส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารมูลค่า 74,300 ล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.9 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา และเพิ่มขึ้นเป็นเดือนที่ 11 ติดต่อกัน เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจในหลายประเทศเริ่มมีสัญญาณฟื้นตัว

เมื่อพิจารณารายละเอียดส่งออกแล้วพบว่า ในเดือนพฤษภาคม 2564 ญี่ปุ่นส่งออกไปจีน 15,100 ล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.1 และเพิ่มขึ้นเป็นเดือนที่ 9 ติดต่อกัน อาเซียน 12,700 ล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.0 และเพิ่มขึ้นเป็นเดือนที่ 6 ติดต่อกัน สหรัฐฯ 11,600 ล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 128.2 และสหภาพยุโรป 3,200 ล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.3 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ขณะเดียวกัน ในเดือนพฤษภาคม 2564 ญี่ปุ่นนำเข้าผลิตภัณฑ์อาหารมูลค่า 582,000 ล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.1 และเพิ่มขึ้นเป็นเดือนที่ 3 ติดต่อกัน จำแนกเป็นเนื้อสัตว์ 119,300 ล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.2 ธัญพืช 77,200 ล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.1 ผัก 42,300 ล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.4 ผลไม้ 55,200 ล้านเยน ลดลงร้อยละ 7.1 อาหารทะเล 11,200 ล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.6 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น เตรียมยกระดับมาตรการป้องกันและกำจัดโรคระบาดสัตว์ในฟาร์มขนาดใหญ่
(17 มิถุนายน 2564)

เมื่อวันที่ 17 มิถุนายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) จัดการประชุมคณะอนุกรรมการสุขอนามัยปศุสัตว์ภายใต้คณะกรรมการนโยบายอาหาร การเกษตร และพื้นที่ชนบท เพื่อพิจารณาทบทวนมาตรฐานสุขอนามัยในการเลี้ยงสัตว์และร่างแก้ไขแนวทางป้องกันและกำจัดโรคระบาดปศุสัตว์ โดยประเด็นสำคัญในการพิจารณาได้แก่ มาตรการสำหรับฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่กรณีตรวจพบโรคไข้หวัดนกและอหิวาต์สุกร (CSF) ซึ่งคาดว่าจะมีการกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบเป็นรายโรงเรือนเลี้ยงปศุสัตว์ และให้มีการกำหนดแผนรับมือกรณีตรวจพบโรค ทั้งนี้ MAFF จะนำร่างดังกล่าวเสนอต่อคณะอนุกรรมการฯ อีกครั้งเพื่อพิจารณา ก่อนที่จะมีการแก้ไขจริงในปลายเดือนกันยายนนี้

ร่างแก้ไขดังกล่าวผ่านการพิจารณาของที่ประชุมศูนย์บัญชาการมาตรการโรคไข้หวัดนกและอหิวาต์สุกร เมื่อเดือนพฤษภาคม 2564 โดยเป็นการปรับแก้เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นในพื้นที่ เช่น ส่วนใหญ่แล้วถึงแม้ว่าจะเป็นฟาร์มขนาดใหญ่แต่ก็มีการมอบหมายผู้รับผิดชอบเพียงคนเดียวจึงส่งผลให้การดำเนินการตามมาตรการเป็นไปด้วยความยากลำบาก ดังนั้น MAFF จะปรับให้มีการมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเป็นรายโรงเรือน ขณะเดียวกัน จะกำหนดให้ฟาร์มจัดทำแผนรับมือกรณีตรวจพบโรคควบคู่ไปกับการประสานงานร่วมกับหน่วยงานรัฐบาล

ทั้งนี้ ที่ประชุมมีข้อคิดเห็นในประเด็นต่างๆ เช่น ในการมอบหมายผู้รับผิดชอบจำเป็นจะต้องคำนึงถึงสภาพการเลี้ยงจริงด้วย และเห็นควรให้เพิ่มจำนวนจับหมูป่าซึ่งเป็นพาหะของโรคเนื่องจากจำนวนหมูป่าขยายตัวเพิ่มขึ้นทั่วประเทศ

จากนี้ไป MAFF จะนำร่างแก้ไขดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของคณะทำงานโรคสัตว์ปีกและคณะทำงานโรคโคและสุกร จากนั้นจะนำกลับเข้าสู่คณะกรรมการและเข้าสู่ขั้นตอนการแก้ไขให้ทันก่อนจะเข้าสู่ฤดูการระบาด โดยในช่วงที่ผ่านมามีการตรวจพบโรคไข้หวัดนกใน 18 จังหวัด รวม 52 กรณี กำจัดสัตว์ปีกรวม 9.87 ล้านตัว ซึ่งสูงสุดเป็นประวัติการณ์ ขณะเดียวกัน มีการตรวจพบสุกรที่รับวัคซีนแล้วและยังไม่ได้รับวัคซีนติดโรคอหิวาต์สุกร โดยตรวจพบในฟาร์มขนาดใหญ่อย่างต่อเนื่องจึงมีความจำเป็นต้องทำงานร่วมกันระหว่างจังหวัดและหน่วยงานป้องกันตัวเอง

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

จัดทำโดย

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ

ประจำกรุงโตเกียว